

Hoeveel BHV'ers moeten in het bedrijf of organisatie zijn?

VCA-minimumeisen 'Vorbereiding op noodsituaties'

VGM checklist aannemers, versie 2017/6.0, hoofdstuk 6 'Vorbereiding op noodsituaties' eist dat bedrijven en organisaties op georganiseerde wijze effectief reageren in geval van noodsituaties.

Men moet hierop zijn voorbereid. Dat betekent onder andere:

- de nodige EHBO-middelen op werkplek/project, inclusief eventuele specifieke middelen in verband met mogelijke bijzondere blootstellingen
- BHV-organisatie (mensen, middelen en procedures) om aan noodsituaties het hoofd te kunnen bieden

Arbowet en BHV

In de Arbowet staat:

- Dat de werkgever zorgt dat doeltreffende maatregelen worden getroffen op het gebied van de eerste hulp bij ongevallen, de brandbestrijding en de evacuatie van werknemers en andere aanwezige personen, en doeltreffende verbindingen worden onderhouden met de desbetreffende externe hulpverleningsorganisaties (artikel 3).
- Dat de werkgever zich laat bijstaan door een of meer werknemers die door hem zijn aangewezen als BHV'ers. En dat de BHV'ers beschikken over een zodanige opleiding en uitrusting, zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij hun taken naar behoren kunnen vervullen (artikel 15).

Dat betekent dat de werkgever over een voldoende aantal BHV'ers moet beschikken. Hoeveel hij er moet aanwijzen: in de Arbowet is geen getalscriterium meer opgenomen.

Voorheen was dat minimaal één BHV'er op vijftig werknemers. Het aantal vereiste BHV'ers is nu afhankelijk van de aard, grootte en ligging van het bedrijf en de restrisico's. Op basis van de RI&E zal de werkgever dus het vereiste aantal bedrijfshulpverleners moeten vaststellen.

Voldoende BHV'ers zullen aangewezen en opgeleid moeten worden zodat, rekening houdend met ziekte, vakanties of ploegendienst er altijd BHV aanwezig is.

Kleine bedrijven

In kleine bedrijven mag de werkgever de BHV-taken zelf uitvoeren. De werkgever moet dan een passende opleiding hebben gevolgd. Bij afwezigheid van de werkgever moet een vervanger beschikbaar zijn om aan de eis te voldoen dat er altijd een BHV'er aanwezig is.

Veel kleine bedrijven hebben maar één BHV'er. De wet schrijft echter voor dat er altijd voldoende BHV'ers aanwezig moeten zijn die snel in actie kunnen komen. Dit betekent dat er voldoende BHV'ers moeten zijn om ziekte, verlof en vakantie op te vangen. Bedrijven mogen en kunnen samenwerken met bedrijven in de directe omgeving of zorgen dat zij zelf over meerdere BHV'ers (dus minimaal twee à drie) beschikken.

De werkgever mag en kan de BHV'ers aanwijzen door een aanstellingsbrief op te stellen of door de BHV-taken in een functieomschrijving op te nemen.

Maatgevende factoren

Bij het bepalen van het aantal BHV'ers moet de werkgever rekening houden met een aantal factoren: de algemene en specifieke restrisico's, de in het bedrijf of organisatie aanwezige personen en hun mate van zelfredzaamheid, beschikbaarheid en opkomsttijd van de professionele hulpverleningsdiensten, de aard, grootte complexiteit van het gebouw, externe risico's.

In het Arboinformatieblad-10 'Bedrijfshulpverlening' gaat hoofdstuk 2 over risico's en scenario's. Om de grootte en kwaliteit van de noodorganisatie te bepalen, is het goed om gebruik te maken van maatgevende scenario's. Naast brand, explosie, incidenten met gevaarlijke stoffen of biologische agentia ook de andere risico's uit de RI&E te beschouwen. Restrisico's moeten in elk geval ook worden beschouwd.

- Algemene en specifieke restrisico's

Naast de algemene restrisico's op brand en ongevallen – hoe klein ook – kunnen in een bedrijf of organisatie specifieke restrisico's aanwezig zijn, bijvoorbeeld vanwege het werken op hoogte, in besloten ruimten, met machines, gereedschappen en voertuigen (zoals heftrucks), gevaarlijke stoffen, biologische agentia of vanwege mogelijke agressie en geweld van klanten.

- Het aantal aanwezigen

Het redelijkerwijs te verwachten aantal aanwezige werknemers en andere personen, evenals de tijdstippen waarop zij aanwezig zijn op kunnen zijn. De BHV moet ook rekening houden met aanwezige bezoekers, zoals klanten, patiënten en scholieren. Dit is vooral van belang in verband met een ontruiming, bijvoorbeeld bij brand of bommeldingen. Is er op vaste tijden een toename (zijn er bijvoorbeeld elk jaar rond dezelfde tijd seizoenkrachten nodig) dan moet de werkgever hiermee bij de bepaling van het aantal Bhv'ers en de inroostering wel rekening houden.

- De mate van zelfredzaamheid

Het redelijkerwijs te verwachten aantal personen dat zich bij een incident niet zelfstandig in veiligheid kan brengen. Als er personen aanwezig zijn die zichzelf bij een incident moeilijk kunnen redden/vluchten, heeft dat gevolgen voor het aantal Bhv'ers dat nodig is. Denk hierbij aan personen met beperkingen (rolstoel, krukken e.d.) mindervaliden of personen met een verstandelijke beperking.

- Mogelijkheden en opkomsttijd van de professionele hulpverleningsdiensten

BHV'ers moeten kunnen optreden tot minimaal het moment dat de externe hulpdienst arriveert en deze de inzet kan overnemen. Als het bedrijf slecht bereikbaar is, zijn meer BHV'ers nodig om de tijd te overbruggen totdat de hulpverleningsdiensten zijn gearriveerd. De inzet van de BHV'ers kan goede diensten bewijzen om letsel te voorkomen en de schade beperkt te houden.

- De aard, grootte en complexiteit van het gebouw

Een grote (project)locatie, groot, complex en oud gebouw met meerdere verdiepingen heeft meer risico's dan een kleine (project) locatie, klein, eenvoudig, nieuw en brandveilig laagbouw pand. De BHV dient rekening te houden met het aantal verdiepingen en de brandveiligheid van het gebouw.

- Externe risico's

Situaties in de omgeving van het bedrijf met aanzienlijke risico's waarbij externe incidenten een risico kunnen vormen voor het eigen bedrijf. Bijvoorbeeld vervoer of opslag van gevaarlijke stoffen.

Bepalen aantal BHV'ers met scenario's

Met bovenstaande maatgevende factoren brengt de werkgever de situatie in het bedrijf of organisatie in kaart. Vervolgens vindt een inventarisatie plaats welke incidenten kunnen voorkomen.

De mogelijke incidenten kunnen worden beschreven in scenario's. Een scenario is een beschrijving van een mogelijk incident dat in het bedrijf of organisatie kan plaatsvinden. Een aantal scenario's kan in elk bedrijf voorkomen, zoals een ongeval waarbij de inzet van een ambulance nodig is, zonder spoed (bijvoorbeeld bij een gebroken been). Andere scenario's: redding van slachtoffer van hoogte of uit een besloten ruimte en dergelijke, zijn specifiek.

De BHV moet bij alle voor het bedrijf relevante scenario's kunnen optreden. Het aantal BHV'ers, de taakverdeling en de BHV-procedures moeten worden afgestemd op de scenario's die kunnen plaatsvinden.

Aandachtspunten bij het opstellen van scenario's en bijbehorende procedures:

- De responsetijden die nodig zijn om tot een actieve inzet van BHV te kunnen komen
BHV'ers moeten zo snel mogelijk na de melding van een incident kunnen optreden. Een BHV'er moet binnen 2 tot 3 minuten (bron: NIBHV) nadat hij is gealarmeerd bij het incident zijn. De responstijd is wel afhankelijk van het type organisatie en de maatgevende factoren die meespelen. De BHV-inzet duurt tot het moment dat professionele hulpverleners arriveren en zij de hulpverlening overnemen. De responsetijd is een kwestie van maatwerk, die afhankelijk is van de stand van de techniek en maatgevende factoren.
- De tijd die nodig is om (een deel van) het gebouw/terrein te ontruimen.
- Degenen die moeten worden gealarmeerd bij een incident.
- De taak- en verantwoordelijkheidsverdeling binnen de BHV-organisatie. Bijvoorbeeld: wie alarmeert, wie ontruimt, wie verleent eerste hulp, wie coördineert, wie vangt mensen op na een ontruiming?

Op basis van de scenario's en procedures wordt bepaald hoe de BHV wordt georganiseerd.

- Wat is het aantal benodigde BHV'ers en wat zijn hun taken en specialisaties? Zijn er BHV'ers nodig die de inzet aansturen/coördineren?
- Welke voorzieningen zijn nodig om de BHV-taken te kunnen uitvoeren, zoals eerste hulpmaterialen, blusmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en communicatiemiddelen?
- Welke procedures moeten worden opgesteld voor alarmering, ontruiming en hulpverlening en waar is de verzamelplaats gesitueerd?
- Wat is de benodigde instructie en voorlichting aan werknemers en bezoekers in het bedrijf?

Betrek zo mogelijk de preventiemedewerker en de medezeggenschap (OR,PVT en of belanghebbende medewerkers) bij het opstellen van scenario's.